

DECIZIE

08 februarie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Iuliana Oprea
Ion Druță, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Nicolae Craiu

judecând recursul declarat de Botnaru Lilia, în cauza intentată la cererea administratorului autorizat al Asociației de Proprietari ai Locuințelor Privatizate 51/336 COOP în procedura planului, Bunescu Oleg împotriva lui Țîcu Vasile, Carasiucova Carina, Marga Nina, Rusu Olga, Podoliscaia Elena, Frunze Valeria, Prodan Iulița, Prodaus Agafia, Tucicov Gheorghii, Palamarciuc Vera, Botnaru Lilia, Ciobanu Zinaida, Solovieva Ludmila, Iurisenco Efrosenia, Mateuța Petru și Baci Lidia privind validarea popririi și încasarea datoriei de la terții popriți,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chişinău din 16 iunie 2016, prin care a fost admisă cererea de validare a popririi și încasate datoriile,

CONSTATĂ:

La 19.03.2015, APLP nr. 51/336 COOP s-a adresat în instanța de judecată cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de propria persoană.

Prin hotărârea Curții de Apel Chişinău din 11 iunie 2015, a fost intentat procesul de insolabilitate față de APLP nr. 51/336 COOP, iar în calitate de administrator al procesului de insolabilitate a fost desemnat Bunescu Oleg,

La 18.04.2016, administratorul autorizat al APLP nr. 51/336 COOP în procedura planului, Bunescu Oleg s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere de validare a popririlor către Țîcu Vasile, Carasiucova Carina, Marga Nina, Rusu Olga, Podoliscaia Elena, Frunze Valeria, Prodan Iulița, Prodaus Agafia, Tucicov Gheorghii, Palamarciuc Vera, Botnaru Lilia, Ciobanu Zinaida, Solovieva Ludmila, Iurisenco Efrosenia, Mateuța Petru și Baci Lidia cu privire la validarea popririi pe suma datoriei în mărime totală de 291 041,83 lei și încasarea de la terții popriți cu domiciliul în mun. Chişinău, sat. Dobrogea, str. Ion Creangă, 1/2 în folosul APLP nr. 51/336 COOP a datoriei în mărime totală de 291 041,83 lei.

În motivarea cererii, administratorul autorizat al APLP nr. 51/336 COOP în proces de insolabilitate, Bunescu Oleg a indicat că, 16 membri ai APLP nr. 51/336 COOP și/sau locatari care nu au privatizat locuințele (persoane fizice) de pe adresa mun. Chişinău, s. Dobrogea, str. Ion Creangă, 1/2, dispun de datorii față de APLP nr. 51/336 COOP în sumă totală de 291 041,83 lei, după cum urmează: Țîcu Vasile - 3 622,25 lei, Carasiucova Carina - 18 816,78 lei, Marga Nina - 41 014,94 lei, Rusu Olga - 40 368,28 lei, Podoliscaia Elena - 45 505,06 lei, Frunze Valeria - 20 327,54 lei, Prodan Iulița - 24 368,78 lei, Prodaus Agafia - 14 189,04 lei, Tucicov Gheorghii

- 39 875,64 lei, Palamarciuc Vera – 2 119,50 lei, Botnaru Lilia – 5 580,75 lei, Ciobanu Zinaida – 2 000 lei, Solovieva Ludmila - 10 025,86 lei, Iurisenco Efrosenia - 6 000 lei, Mateuța Petru - 5 598,89 lei și Baci Lidia - 5 923,35 lei.

Datoriile debitorilor menționați supra s-au format în urma prestării serviciilor locativ-comunale și furnizării energiei termice cu implicarea APLP nr. 51/336 COOP, precum și în baza facturilor eliberate lunar fiecărui beneficiar de servicii (persoana fizică).

Administratorul menționează că, până în prezent cele 16 persoane fizice nu și-au onorat obligația de achitare a datoriilor acumulate la situația din 01 martie 2016 în sumă de 291 041,83 lei.

Solicită validarea popririi pe suma datoriei în mărime totală de 285 336,66 lei și încasarea de la terții popriți cu domiciliul în mun. Chișinău, sat. Dobrogea, str. Ion Creangă, 1/2, în folosul APLP nr. 51/336 COOP în procedura planului, a datoriei în mărime totală de 285 336,66 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, a fost admisă cererea de validare a popririi, fiind dispusă validarea popririi și încasarea datoriei de la Țicu Vasile - 3 622,25 lei, Carasiucova Carina - 18 816,78 lei, Marga Nina - 41 014,94 lei, Rusu Olga - 40 368,28 lei, Podoliscaia Elena - 45 505,06 lei, Frunze Valeria - 20 327,54 lei, Prodan Iulița – 24 368,78 lei, Prodaus Agafia - 14 189,04 lei, Tucicov Gheorghii - 39 875,64 lei, Palamarciuc Vera – 2 119,50 lei, Botnaru Lilia – 5 580,75 lei, Ciobanu Zinaida – 2 000 lei, Solovieva Ludmila - 10 025,86 lei, Iurisenco Efrosenia - 6 000 lei, Mateuța Petru - 5 598,89 lei și Baci Lidia - 5 923,35 lei în beneficiul APLP nr. 51/336 COOP în procedura planului.

Considerând ilegală hotărârea instanței de insolabilitate, la 10.11.2016, Botnaru Lilia a contestat-o cu recurs, solicitând scutirea de la taxa de stat, admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a reiterat argumentele expuse și în referință.

La fel, a indicat că încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 2i-373/16 din 21 octombrie 2016 a fost recepționată prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” la 27.10.2016, nici una din încheierile privind lichidarea neajunsurilor nu a fost recepționată de către dânsa, motiv din care consideră că nu a omis termenul de atac.

La fel a susținut că în cazul în care Curtea Supremă de Justiție consideră că a omis acest termen, roagă să fie repusă în termenul de atac cu recurs, deoarece a fost omis din motive întemeiate.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră că recursul declarat de Botnaru Lilia este depus în afara termenului de atac și urmează a fi respins ca tardiv, din următoarele considerente.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Conform prevederilor art. 126 alin. (10) din aceeași lege, instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

Dat fiind faptul că în procedura de insolvență termenele de contestare cu recurs coincid cu cele din CPC (Secțiunea 1 (15 zile și 5 zile), iar Legea insolvenței nu interzice acest lucru, persoana îndreptățită va putea solicita repunerea în termen pentru depunerea recursului, aducând argumentele corespunzătoare.

După cum denotă actele cauzei, hotărârea Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs, prin care a fost admisă cererea de validare a popririi și s-a încasat datoria de la terții popriți, a fost emisă și pronunțată la 16 iunie 2016 (f.d. 202-207).

Tot din materialele cauzei rezultă că copia hotărârii motivate a fost expediată în adresa părților, inclusiv și a recurente, la 26.08.2016, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f.d. 208).

Cu toate acestea, recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 a fost depus de către Botnaru Lilia la 10.11.2016, respectiv cu încălcarea termenului legal de 15 zile prevăzut de art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Faptul depunerii cererii de recurs în afara termenului de prescripție se confirmă prin însuși solicitarea recurente cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului, care se constată, însă, a fi una neîntemeiată, deoarece recurenta nu a invocat nici un motiv, în sensul art. 116 CPC, care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen și ar constitui temei pentru repunerea recursului în termen.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, instanța de recurs constată că nu poate constitui temei de repunere în termen a recursului, argumentul recurente precum că încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 2i-373/16 din 21 octombrie 2016 a fost recepționată prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” la 27.10.2016, nici una din încheierile privind lichidarea neajunsurilor nu a fost recepționată de către dânsa, motiv din care consideră că nu a omis termenul de atac, iar în cazul în care Curtea Supremă de Justiție consideră că a

omis acest termen, roagă să fie repusă în termenul de atac cu recurs, deoarece a fost omis din motive întemeiate.

Or, prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 2i-373/16 din 21 octombrie 2016, s-a restituit Lilei Botnaru cererea de recurs declarată anterior, din motivul neachitării taxei de stat, însă restituirea acesteia nu împiedică declararea repetată a recursului după lichidarea neajunsului, doar că recurenta trebuie să respecte termenul de declarare.

Mai mult, restituirea cererii de recurs la 21.10.2016 din motivul neachitării taxei de stat și recepționarea încheierii de restituire la 27.10.2016, nu constituie temei de repunere în termen.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit prevederilor art. 102 alin. (4¹) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca ne citarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii rezultă că, pe parcursul examinării cererii de validare a popririi depuse de administratorul autorizat al APLP nr. 51/336 COOP în procedura planului, Bunescu Oleg, recurenta Botnaru Lilia a fost înștiințată în mod legal de către instanța de insolabilitate despre ședințele de judecată, fapt confirmat prin avizele de recepție a citației (f.d. 109, 146).

La fel, despre cunoașterea examinării cererii de validare a popririi de către recurentă atestă și depunerea de către ultima la 08.06.2016 a cererii de admitere în proces a juristului APLP nr. 51/336 COOP (f.d. 153), a cererii de amânare a ședinței din 09.06.2016 (f.d. 156), precum și a refeinței (f.d. 177-179).

Reieșind din cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, prin prisma prevederilor art. 102 alin. (4¹) CPC, citat supra, conchide că recurenta nu poate invoca ne citarea pentru ședința de judecată din 16.06.2016.

Or, aceasta fiind legal înștiințată despre ședințele anterioare ale instanței de insolabilitate, urma să depună diligența necesară pentru a se informa la ce etapă de examinare se află examinarea cererii de validare a popririi.

Din considerentele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că este lipsită de temei cererea recurentei privind repunerea sa în termen, or, aceasta nu a adus careva dovezi privind imposibilitatea sa de a cunoaște despre emiterea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, deoarece aceasta a avut obligația de a se interesa de cursul procesului intentat.

Or, în sensul art. 116 alin. (3) CPC, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, în condițiile în care recurenta a dispus de posibilitate reală să cunoască mult mai înainte de 10.11.2016 despre pronunțarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 pe marginea cererii de validare a popririi și să o conteste, nu pot fi reținute argumentele recurentei de repunere în termenul de declarare a recursului.

În același timp, argumentele invocate de Botnaru Lilia cum că încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 2i-373/16 din 21 octombrie 2016 a fost recepționată prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” la 27.10.2016, precum și că nici una din încheierile privind lichidarea neajunsurilor nu a fost recepționată de către dânsa, nu au relevanță, deoarece nu justifică în nici un mod omiterea termenului de declarare a recursului și urmează a fi respinse.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul Liliei Botnaru împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, ca fiind declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Urmare celor menționate și având în vedere faptul că recursul este depus cu omiterea evidentă a termenului prevăzut de lege, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca fiind tardiv recursul declarat de către Botnaru Lilia.

În conformitate cu art. 445 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge cererea Liliesi Botnaru cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se respinge recursul declarat de Botnaru Lilia împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, în cauza intentată la cererea administratorului autorizat al Asociației de Proprietari ai Locuințelor Privatizate 51/336 COOP în procedura planului, Bunescu Oleg împotriva lui Țicu Vasile, Carasiucova Carina, Marga Nina, Rusu Olga, Podoliscaia Elena, Frunze Valeria, Prodan Iulița, Prodaus Agafia, Tucicov Gheorghii, Palamarcu Vera, Botnaru Lilia, Ciobanu Zinaida, Solovieva Ludmila, Iurisenco Efrosenia, Mateuța Petru și Baciu Lidia privind validarea popririi și încasarea datoriei de la terții popriți.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Iuliana Oprea

Judecători

Ion Druță

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu